

Text: Bàrbara Marquès

PALMA Burundi, situat a l'Àfrica central, és un dels deu països més pobres del món i un dels escenaris en què treballen ONG d'arreu, entre les quals hi ha l'organització de Palma Veïns Sense Fronteres (VSF).

L'associació hi prengué contacte per primer cop arran de la crisi sociopolítica que devastà el país l'any 1993. I de llavors ençà, fidels al seu compromís, s'han implicat en tot tipus d'accions solidàries no tan sols a Burundi, sinó també als països fronterers: a la República Democràtica del Congo i a Tanzània. Per sobre de tot, l'agrupació ha volgut fer valer el respecte a la democràcia i als drets humans. En aquest sentit, Veïns Sense Fronteres promogué la creació de plataformes globals per demanar el retorn de Burundi a l'estat de dret. Amb aquest objectiu, es dugué a terme a Mallorca una reunió en la qual s'ajuntaren per primer cop tots els grups implicats en el conflicte.

Les primeres eleccions democràtiques realitzades a Burundi foren l'any 1993, però la il·lusió i l'entusiasme popular tan sols duraren 100 dies, a causa d'un alçament militar que va sumir el país en una guerra civil durant 12 anys. No fou fins al 2005 que es pot parlar de l'existència d'un sistema polític democràtic real però alhora molt dèbil. Per tant, la presència d'observadors internacionals amb participació de representants d'altres països és ben comprensible si es fa un repàs de la història política i social del país. Una prova ben recent la tenim en els comicis presidencials que hi tingueren lloc el 28 de juny passat, amb participació de desenes de supervisors, entre els quals es troben els de l'ONG mallorquina.

L'observació de VSF

La qualitat d'observador és atorgada per la Comissió Electoral Nacional Independent de Burundi (CENI), com a institució encarregada d'organitzar les eleccions al país. L'observació, segons la CENI, "no consisteix en un turisme electoral", sinó en una oportunitat, oferida per les autoritats nacionals, que permet als participants valorar la legalitat i la transparència dels comicis.

Veïns Sense Fronteres, que enguany ha repetit com a observador, és testimoni neutral del procés electoral i les seves funcions són prevenir i detectar irregularitats o manipulacions durant la votació i avaluar els resultats obtinguts. L'acció dels observadors contribueix a garantir la confiança en el procés i dona estabilitat a un clima polític i social que s'ha caracteritzat per la irregularitat.

Solidaris

Una dona es disposa a votar en les eleccions de Burundi. Foto: VSF

Garants de la democràcia

L'ONG de Palma Veïns Sense Fronteres, convidada per la Comissió Electoral Nacional Independent de Burundi, ha repetit com a observadora en les darreres eleccions presidencials

Jaume Obrador, president de VSF, observa el recompte de vots.

Jaume Obrador: "El procés ha estat molt més seriós i transparent del que seria desitjable en altres democràcies"

Com a equip d'observació, VSF va seguir de prop tot el procés electoral, que es caracteritzà per l'absència d'una oposició forta, ja que en retirà les candidatures.

Transparència

Davant les acusacions de l'oposició que a les eleccions es produïren irregularitats i frau, Jaume Obrador, president de l'ONG mallorquina que hi va fer d'observador, assegurarà que "si bé és cert que hi ha alguns errors que cal corregir, les darreres presidencials van ser més serioses i transparents del que seria desitjable en moltes altres democràcies, malgrat tractar-se d'un sistema polític plural tan recent". Encara que en la majoria de centres el procés es desenvolupà pacíficament, alguns incidents violents enfosquieren la jornada. •

MIQUEL ANGEL MARIA
www.miquelmaria.cat

Digau-nos què heu vist!

Fa alguns anys vaig demanar a un expert en estudis africans alguns títols per iniciar-me en l'assaig i la literatura d'escriptors del gran continent del sud. Em va passar, entre altres, un llibre sobre el genocidi ruandès de 1994. Poc temps després, un altre bon coneixedor de l'Àfrica em va passar un altre llibre que explicava els mateixos fets amb profundes divergències quant a les culpabilitats, responsabilitats i derivacions del sagnant conflicte dels Grans Llacs. Li vaig comentar aquest contrast i que havia cercat més informació, però que no havia aconseguit treure'n l'entrellat. Em va contestar que justament aquest és el drama de l'Àfrica: primer, que és difícil tenir notícies directes i en temps real del que hi succeeix amb un mínim d'objectivitat. A Israel hi ha un mort, i la informació i la mobilització no es fan esperar. A l'Àfrica es produeix una matança de centenars de persones, i amb una mica de sort el fet mereixerà un breu a la premsa. Li vaig demanar què hi podem fer nosaltres. "No defallir en la batalla per la informació -em va respondre-. Des d'aquí, lluitar per aconseguir informació veraç i ajudar a divulgar-la és vital, és una de les millors maneres d'ajudar els africans".

La contribució de Veïns Sense Fronteres a aquest compromís és magnífic, perquè no es limiten a realitzar projectes de cooperació al desenvolupament i a derivar ajudes econòmiques privades i públiques cap a l'Àfrica, sinó que adesiara ens traslladen la realitat africana a casa nostra, ens duen informació directa del que hi succeeix i ens faciliten claus perquè puguem interpretar i contrastar les notícies. Per això, cada vegada que algú va a l'Àfrica com a cooperant, com a observador o com a supervisor d'algun projecte, a banda de desitjar-li sort, li deman que, per favor, ens expliqui després el que ha vist. •